800 lat historii Oławy. Studia i materiały z konferencji naukowej zorganizowanej w Oławie 12–13 marca 2009 r.

800 lat historii Oławy. Studia i materiały z konferencji naukowej zorganizowanej w Oławie 12–13 marca 2009 r., red. Tomasz Gałwiaczek, Wrocław 2010, 312 s.

Badania nad historią lokalną znajdują swoje trwałe miejsce we wrocławskim środowisku naukowym. Efektem wieloletnich prac badawczych są opracowania syntetyczne, monografie, czy wreszcie studia poświęcone poszczególnym miastom śląskim. Przykładem tego rodzaju aktywności był cykl konferencji naukowych zorganizowanych w Oławie w latach 1979–1985, poświęconych historii związków rodziny Sobieskich z Oławą. Sesje naukowe z udziałem wybitnych specjalistów krajowych i zagranicznych odbyły się dzięki inicjatywie profesorów związanych z Uniwersytetem Wrocławskim, m.in. Krystyna Matwijowskiego oraz śp. Józefa Andrzeja Gierowskiego. Opublikowane wówczas materiały pokonferencyjne do dziś stanowią cenne i inspirujące źródło do badań nad historią miasta szczycącego się ośmiowiekową tradycją historyczną. Kontynuując ten nurt naukowy Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu we współpracy z oławskimi jednostkami samorządowymi zorganizowało w dniach 12-13 marca 2009 r. sesję naukową. W założeniu organizatorów wydarzenie to stanowiło zarówno odwołanie się do tradycji organizowanych wcześniej spotkań, jak również stało się początkiem nowego cyklu poświęconego dziejom Ziemi Oławskiej, w tym problemom dotychczas nieporuszanym lub ujmowanym marginalnie. Na zaproszenie do wzięcia udziału w sesji odpowiedzieli historycy z kilku ośrodków naukowych, a konferencja organizowana pod hasłem 800 lat historii Oławy skupiła przedstawicieli nauk historycznych, m.in. archeologii, historii sztuki, historii nowożytnej, dziejów wojskowości, historii medycyny, a także historii najnowszej. Ta ostatnia dyscyplina była także najliczniej reprezentowana w wystąpieniach prelegentów. Plonem dwudniowych obrad jest niniejszy tom, który oddajemy do rąk Czytelników.

Tomasz Gałwiaczek
Fragment *Wstępu*

Spis treści

Rozdział 1

Krystyn Matwijowski, *Powojenne badania nad przeszłością Oławy*

Rozdział 2

Bogusław Czechowicz, *Querendo episcopos. Ryczyńskie aspekty sporu o Wrocław u schyłku XIV wieku*

Rozdział 3

Magdalena Przysiężna-Pizarska, *„Castrum Recen”. Analiza wyników badań archeologicznych przeprowadzonych na terenie kompleksu osadniczego w Ryczynie*

Rozdział 4

Magdalena Ujma, *Pomiędzy zastawem oławskim a dziedzictwem żółkiewskim. Kontakty polsko-śląskie za rządów pana Oławy, królewicza Jakuba Ludwika Sobieskiego*

Rozdział 5

Aleksandra Skrzypietz, *Oława w życiu królewicza Jakuba Ludwika Sobieskiego*

Rozdział 6

Robert Kołodziej, *Uwagi o małżeństwie Jakuba Ludwika Sobieskiego*

Rozdział 7

Filip Wolański, *Oława w polskich kompendiach geograficznych i relacjach podróżniczych w XVIII wieku*

Rozdział 8

Bartosz Kruk, *Wrocław-Oława. Powstanie pierwszej linii kolejowej na Śląsku w 1842 r.*

Rozdział 9

Joanna Hytrek-Hryciuk, *Rok 1933 na łamach „Ohlauer Kreisblatt”*

Rozdział 10

Przemysław Pawłowicz, *Walki na terenie powiatu oławskiego w 1945 roku w świetle niemieckiej literatury naukowej i wspomnieniowej*

Rozdział 11

Tomasz Gałwiaczek, *Kształtowanie się polskiej administracji w powiecie oławskim w latach 1945–1947*

Rozdział 12

Łukasz Sołtysik, *Wysiedlenia ludności niemieckiej z powiatu oławskiego (1945–1950)*

Rozdział 13

Jarosław Syrnyk, *Działalność Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Oławie wobec niepolskiej ludności powiatu w latach 1945–1954*

Rozdział 14

Wanda Wojtkiewicz-Rok, *Służba zdrowia i warunki sanitarne w Oławie w latach 1945–1950*

Rozdział 15

Joanna Dardzińska, *Zbrojne organizacje podziemne w powiecie oławskim w latach 1945–1952*

Rozdział 16

Krzysztof Szwagrzyk, *Organizacja i budowa Ośrodka Pracy Więźniów w Jelczu 1952–1953*

Rozdział 17

Paweł Piotrowski, *Zarys dziejów garnizonu w Oławie 1740–1992*

Rozdział 18

Łukasz Kamiński, *Oława i powiat oławski w czasie kryzysów społeczno-politycznych PRL (1956–1980)*

Rozdział 19
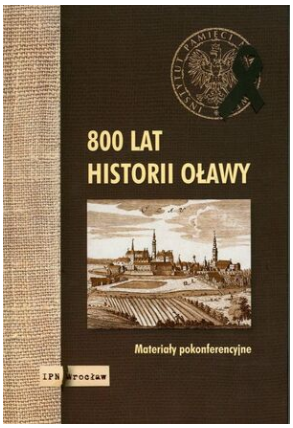
Wojciech Trębacz, *„Cud w Oławie" w świetle materiałów Służby Bezpieczeństwa*